

78.

פרוטוקול מס. 2/ב

מישיבת ועדת החינוך והתרבות

שהתקיימה ביום ד', י"ז בחשוון, תשי"ב - 5.11.52 בשעה 8.45

- נוכחים : היו"ר ש. פרטיץ
 ס. ארם
 א. ברמן
 ח. בוגר
 ש. זיסמן
 ש. כפרית
 ד. נצר
 י. סמילנסקי
 ר. צברי
 א. רציאל-נאור

מוזמנים: סר החינוך והתרבות - ב.צ. דינבורג

פרופ' ריגר
 סר ארנון
 גב' סטנר

סדר החינוך

- סדר-היום: (1) טיוט הרצאתו של פרופ' ריגר על בית הספר לחינוך בבית-הכרם;
 (2) הצעה לסדר-היום - קבלת פטלת הסטודנטים;
 (3) סגילות ותשובות.

היו"ר ש. פרטיץ: אני פותחת את הישיבה.

רשות הדיבור לפרופ' ריגר לטיוט הרצאתו.

פרופ' ריגר:

ברצוני להוסיף פרטים אחדים למה שאמר אתמול סר החינוך על בית הספר לחינוך טפני החידוש שבדבר, כדאי היה לוועדה זו, ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, תטעם על התפתחות הדברים מתחילתם.

בית ספר לחינוך בכל מקום, וגם כאן, עומד על שני עמודים : על הוראה ומחקר.

הוראה : בית הספר חייב כמובן להעמיד את ההוראה על דמה נאותה, והדבר תלוי בתכנית הלימודים ובסורים - בסורים יותר מאשר בתכנית הלימודים. תכנית הלימודים אינה יכולה לעמוד על דמה גבוהה אם היא כוללת מספר רב של שעות, דמה התכנית עומדת ביחס הפוך למספר השעות. אני כוללעצמי סבור כי המספר של 40 שעות בסכום אינו מאפשר דמה נאותה של לימודים.

אד.

פרופ' ריגר:

אנו מקימים עתה 5 מחלקות עיקריות ליד

בית הספר לחינוך והן :

- (1) מחלקת בני הילדים - למחלקה זו נועד התפקיד להכסיר גננות ומפקחים. ליד מחלקה זו קיימים מוסדות לדוגמה והם : גן הילדים בבית-הכרם, גן הילדים שהיה של אסכולי ובית הילד.
- (2) המחלקה לחינוך יסודי - במקום מה שהיה עד כה הסיטינר. מטרת המחלקה היא להכסיר מורים לבתי ספר יסודיים ולמוסדות חינוך מיוחדים. ליד מחלקה זו יסנו בית הספר לדוגמה בבית-הכרם, בית הילד ועוד מספר בתי-ספר בירוסלים ובפרוזדור.
- (3) מחלקה לחינוך תיכוני ולבתי-סדרס לסורים - זו באה במקום המחלקה לחינוך של האוניברסיטה, תפקידה להכסיר מורים לבתי-ספר תיכוניים ולבתי סדרס לסורים, וכן להכסיר מורים לניהול ופיקוח על בתי-הספר. כבתי-ספר לדוגמה ליד מחלקה זו ישטסן : בית הספר התיכון בבית הכרם והמבטה ההוסניטטית של בית הספר בבנין עוסריה.

הסכון לכורי עם.

- (4) מחלקה לחינוך סבוגרים - אשר גרעינה הוא הסכון לכורי עם.
- (5) מחלקה להסתלפות פדגוגית ופסיכולוגית - מחלקה זו תעוץ קורטים ויטי עיון לפורים, מדריכים ומפקחים בימות החפט ובטסך שנת הלימודים. בכוננת מחלקה זו לא רק לתת סעורים אד-הוק, אלא גם להעניק תעודות, ויס בדעתה להדריך את המורים, הסנהלים והמדריכים בעבודה מדעית בטסך השנה.

אלו הן חמס המחלקות העיקריות שתיווסדנה
בטסך תשי"ג, ולמעטה הן כבר קיימות בצורה זו או אחרת.

סלבד 5 מחלקות אלו, תהיינה גם מחלקות
מצורפות בסיתוף עם מוסדות אחרים, והן :

- (1) מחלקה להכשרת מדריכים ונוער, בסיתוף עם עליית הנוער ובית הנוער בחיפה - פעולה זו תתנהל בעיקר בחיפה, אבל חלק ממנה גם בירוסלים.
- (2) מחלקה להכשרת מורים לחינוך מקצועי, בסיתוף עם הטכניון, מסרד העבודה ועוד גורמים.
- (3) מחלקה להכשרת מורים לחקלאות, בסיתוף עם הפקולטה לחקלאות ברחובות ומסרד החקלאות - מחלקה זו קיימת כבר כמעט שנה. חלפידה גמרו את לימודיהם בירוסלים ועברו ללמוד ברחובות. טאן בעטתה עבודה נאה ופוריה, כי 25 הסטודנטים סעברו ללמוד ברחובות הם כוח אדם מתאים, על-כל-פניהם זו העדות סקיבלנו מסורי האוניברסיטה ומהמורים לחקלאות.

(5) מחלקה להכשרת מורים לפוסיקה, בסיתוף עם האקדמיה לפוסיקה סיס להקיסטה.

(6) מחלקה להכשרת מורים לציור ואמנות, בסיתוף עם בצלאל.

(7) הכשרת מורים לחינוך גופני, בסיתוף עם מכון וינגייט.

מחלקות מצורפות אלו תקוטנה תוך סנות
תשי"ג - תשי"ד.

פרופ' ריגר:

מחקר: אנו נוטים לחשוב כי בטוח זה יש בידינו לעשות יותר. אין לנו בארץ אלא אנשים מעטים שאם יספיק להם ידיעה והכשרה כדי לעסוק בעבודה מדעית בשדה החינוך. אנשים אלה מחולקים לפי אסכולות שונות ואין ביניהם שיתוף-פעולה. יתר על כן - וזה הגרוע - אנשים אלה היו מחולקים בין סוגות אחדים והיתה כפילות בעבודה. תפקידו של בית הספר לחינוך הוא לאחד ולסלק את הפעולות האלו.

עד כה נעשתה עבודה מדעית, אולם במסגרת צנועים, במסגרת החינוך, במסגרת סולד ובמסגרת שהיה נקרא המחלקה לחינוך של האוניברסיטה. אלה הם שלוש הסוגות שסיפלו עז כה בפיתוח המחקר המדעי בשדה החינוך ובסוגות קרובים. אפשר גם להוסיף את המוסד למחקר סיסטמי שיטורו של גוסמן, שאינו עוסק אכנס בפדגוגיה אבל בשדה סמוך, על-כל-פנים בסיסות עבודה שהן נוגעות לסקאוע החינוך. אנו מחפשים דרך לסתף פעולה בין הסוגות והאנשים האלה.

לעתים קרובות נשמעת השאלה: האם חקרתם את השאלה מהצד המדעי? רבותי, כדי לחקור את השאלה מהצד המדעי דרושים סכומים עצומים ואנשים מוכשרים שאינם ברשותנו. איננו יכולים לפתח בעתיד הקרוב - וזה צריך להיות ברור - מדע פדגוגי ופסיכולוגי במסגרת בינלאומיים; אבל אנו צריכים וחייבים לדעת מה עושה המדע הבינלאומי כדי להסתלב בו, כלומר: לעבוד בשיתוף פעולה עם מוסדות המדע והמחקר הפדגוגי בחוץ-לארץ, ועל-ידי כך נוכל להיעזר בכלים, ציוד והדרכה. כשם שאין לשאול על עבודת המחקר של הפקולטה לרפואה שלנו בטוח מחלות לב וכליות, כיוון שהפקולטה שלנו אינה יכולה להתמודד בטוח זה עם פקולטאות שונות בעולם, כך אנו לא נוכל במסגרת שנים לעסוק במחקר הפדגוגי, אבל נוכל להסתחף בו אם תהיה לנו ההעזה והיזמה. עלינו לחקור את אותן השאלות שרק אנו יכולים לספל בהן, הכוונה לחקר תכנית הלימודים בארץ, חקר הלימודים העבריים, חקר הספעת האקלים והצמחיה של הארץ. עד כה חקרו את המצב החינוכי בישראל, נעשו סטטיסטיקות שונות, אבל למעשה הבסיס המדעי של חקירות אלה היה סופרן, ואין לנו כל סטטיסטיקה מבחינה מדעית. חקר סנקראטיבי (Field work) ביחוד בסחנות העוליים, יחסי המורים והציבור לבעיות השונות, ניטויים בטוח כיוחד כמו חינוך לעזרה והדרכה אינדיווידואלית - אלה הם הסטטיסטיקאים מצויים לספל בהם, ואיט לא ימלא את מקומנו.

כדי לגשת לעבודה מדעית כל שהיא בקנה-מידה צנוע, דרושה ספרייה הגונה וציוד חינוכי טוב. יש בדעתנו לכן לחבר את הספרייה שהיתה במסינר עם ספריית האוניברסיטה, והן עדיין לא תהווה ספרייה הגונה למדע. ליד סדר החינוך קיימת התחלה של ספרייה, ויש בדעתנו להוציא קטלוג טוב של ספרי החינוך והמדע הפדגוגי המצויים לפחות בסלוק ספריות אלה. כל סטודנט ידע, לפי קטלוג זה, היכן הוא יכול למצוא את הספרים הדרושים לו. כמו-כן דרוש לנו אוסף של ציוד לאמצעים סטטיסטיים וחזותיים - שדה פעולה שחשיבותו גדלה בשנים האחרונות. בחוצה ספרייה הגונה של סטטיסטיקאים ועלינו יהיה לרכז את האמצעים הסטטיסטיים והחזותיים העומדים לרשותנו בקרייה, באוניברסיטה ובסגירות חוץ בישראל כדי להעמידם לרשות הלומדים.

2. הצעה לסדר-היום - קבלת משלוח הסטודנטים.

א. ארמ: בכנסת יסנה סלחת של סטודנטים המבקשת לקבלה לראיון, ואני מציע לקבלה כדי לסמוע מה פני הסטודנטים. סיפלונו רבות בשאלה זו, קיבלנו מחלטות והמלצות - שהן בינתיים בגדר המלצות על הנייר, ועל "גשר הנייר" לא יעברו הסטודנטים. המצב כיום הוא חסור - יסנה סביחת מסלומים של הסטודנטים טבעבותיה באה הטבת הלימודים על-ידי האוניברסיטה. אני מציע לכן לגלות יחס עז ואזן קטבת לדברי המסלחת.

אד.

היו"ר ש. פרסיץ:

ברצוני להתנגד להצעה זו. אנו נבחרים הבית
טאוריה לשטור על 3 דברים: על יעילות
עבודתנו, על חשיבות מעולתנו ועל הפרסטיז'ה של הבית העליון הסדינה.
אנו הראינו בענין זה את כלום האחריות של נבחרים העם הטאוריה לדאוג לעניני
הסדינה, כולל האוניברסיטה והסטודנטים גם יחד.

הוצאנו את הסקנות - ואני אומר זאת
הדברים כאיש האופוזיציה - לא זכיתי בבית הזה לתגובה כל-כך יעילה ופעילה
כמו שזכיתי בענין הזה. הכתבתי את סקנות הוועדה בטור הטוב הקודם
של הכנסת, והעברתי את החומר לסטוד החינוך, לאוניברסיטה, לטמטלה ולסטודנטים.
תוך שלושה ימים קיבלתי מכתב מסטוד החינוך, אליו צורפה תשובת האוניברסיטה
הטודיעה שהיא מקבלת את ההסלחות של ועדת החינוך ותציית להן. בכתב מסטוד
החינוך נאמר שהם יעשו כפיטם יכולתם כדי לבצע את החלטות אלה. שמענו
אתמול מה אומר שר החינוך לעשות תוך שבועות אלה למען קידום הדבר. אני
יודעת כי ישנה חשלת טמטלה להגדיל את תקציב האוניברסיטה, ובזה להקל
על מצבה של האוניברסיטה, ומטילא על מצב הסטודנטים. אני יודעת כי בתקציב
הפיתוח נקבעו סכומים מסוימים לסיכון ולמעבדות, ואני יודעת כי נעשו פעולות
מסוימות לראות תוצאותיהן אין לראות מהיום לסחר.

הטמטלה, הכנסת, ונבחרים העם והציבור
רואים זונה לעצמם לעשות לא רק למען הסטודנטים, כי אם למען הסדינה -
קודם-כל הסדינה, כי היא זקוקה לפוטחים ולאנטי טכילים. והנה, ציבור
אחד - הוא ציבור הסטודנטים - טרייה לעצמו להעמיד עצמו מעל לכנסת, הוא
טרייה לעצמו לא לקבל את ההסלחות, בא לדרוש שיחבו לו - לציבור אינטרסנטים -
ערובות שהסלחות נבחרים העם לטמטלה התקיימו. האם אנו איננו מטמטים ערובה
טנדע לשטור על כבוד הסלחותינו? האם אנו זקוקים לעזרת ציבור הסטודנטים?
האם אין בדבר טטוט טיסני הפקרות ציבורית עצומה, כאשר בא ציבור של
צעירים ורוצה להעמיד את הלך הענינים בטיסן של ציות לדרישותיו, שהן בלתי
טוצדקות? אין טדינה בעולם שיכולה להקנות לנוער שלה הטמלה גבוהה חיים
אין כסף, ואין טדינה שיכולה להבליח לקיים את הדברים שאנו הטלחנו עליהם,
בהתחשב עם מצבנו התרבותי הטיוחד.

אני חויבת כל אם אנו רוצים לטפח הפקרות
ציבורית, אנו צריכים להרשות לציבור זה להתקבל לפנינו, ולהטמיע טניית,
או טליטיית, או דביעית, או חטטית את אותם הדברים, שהם ידועים וגלויים
לפנינו. לבנו ונטטנו אינט אטומים כלפיהם, ויחד עם זה תשובתנו צריכה
להיות טלילית על בקטתם להתקבל. יתר על כן, ועדת החינוך צריכה לפנות
אליהם בקריאה לציית לקריאתה והחלטותיה בענין סכר הלימוד, ולטטון על
נבחרים העם והטמטלה שידעו לדאוג לביצוע ההסלחות שקיבלנו.

אחרי ששמענו סטוד החינוך, כי הטמטלה תקבל
את ההצעות וההסלחות של ועדת החינוך, אני טפיע לא לדון בטמלה זו
ולהורידה מסדר-היום.

ה צ ב ע ה
=====

טיעוט - בעד קבלת הטמלחת
רוב - נגד

הנחלט לא לקבל את טמלחת הסטודנטים של האוניברסיטה.

היו"ר ט. פרטיץ:

היתה לי הצעה נוטפת : לפנות בקריאה
לציבור הסטודנטים לכבד את החלטות ועדת
החינוך ולציית להן, להפסיק את הטביחה ולהתחיל בלימודים.

ס. ארם:

אני מציע לא לקבל הצעה זו. לו קיבלנו
את הסטודנטים ושמענו מה בפיהם, היתה לנו
זכות מוטריית לפנות בקריאה זו, אבל אין לפנות אליהם כל זמן שלא שמענו
את טענותיהם, ויש בפיהם הצעות חדשות.

א. ברטן :

אני מציע :

(1) הוועדה תדרוש מהאוניברסיטה להפסיק את
הטבתת הלימודים. לא היה תקדים בעולם לסקרה של הטבתת לימודים של
אוניברסיטה, היו טביות של סטודנטים אבל לא הטבתת טעד האוניברסיטה;

(2) אני לא רק בעד קבלת המסלחת אלא בעד
קבלת הצעותיה האוטרות : הבטחות המסלחה אינן מספיקות, יש צורך בהתחייבויות
מספיקות בקשר עם סטיפנדיות, סנזה, שיכון ותקציב;

(3) עד התחלת הגטפת התכניות המספיקות
וההתחייבויות התקציביות, יש לוותר לעת-עתה על הצלחה לימוד, שהוא מהווה
לא יותר מאשר 5% מתקציב האוניברסיטה, וגם ההעלמה לא תוסיף אלא 2,5%
לתקציב.

ס. ארם:

אני מציע ליוזבת-ראש להעמיד לדיון
את ענין הסטודנטים.

ח. בוגר:

אני תוסך בהצעת יוזבת-הראש, ומבקשה למטור
לציבור הסטודנטים כי הוועדה עומדת על

החלטותיה הקודמות.

א. רזיאל-נאור:

במכתב האוניברסיטה יש פיסקה ואינה ברורה
בקשר לקרן הסטיפנדיות, לא ברור אם קרן זו
תיווצר רק מהכספים שיתקבלו מה-20 ל"י של שכר הלימוד, או שיש גם מקורות
אחרים לקרן זו.

היו"ר ט. פרטיץ:

ברצוני למסור 2 הודעות : לא נכון שיש הצעות
חדשות בפי הסטודנטים, פרט להצעות הדורשות
ערובה מסלחת ישראל לביצוע ההסלחות. ולגב' רזיאל-נאור אומר, כי במכתב
האוניברסיטה נאמר שקרן הסטיפנדיות תעמוד לרשות חלק מהסטודנטים, לא כתוב
רק קרן הסטיפנדיות. פרופטור דינבורג הדגיש כאן, שההנחות וההקלות
שביתנו אסתקד מקורות סטודנטים פלוס קרן הסטיפנדיות, יאססו קרן ההקלות
לסטודנטים.

א. רזיאל-נאור:

יתכן שזו היא הכוונה, אבל הפירוט ברחוב
הוא אחר. הסטודנטים טוענים שזהו הפקוד
היחידים ואני מבורה כי לו היו מרשים למסלחת להתקבל, והיש מספיעים
להם את הדברים הללו, היה בזה סמלים הענין.

היו"ר ט. פרטיץ:

אתמול בבקר ביקרה אצלי מסלחת סטודנטים
וסיפרה לי שטבילים את הוועדה הפריסטית
לחלוקת ההלוואות, וכן אין מספיק את הסטודנטים בוועדות שטר החינוך
מינה לביצוע ההסלחות של הוועדה. כדי לא לשוחח עם סתם, צלצלתי טיד
לאוניברסיטה וטאלתי אם יש אמת בדבריהם, קיבלתי טיד תשובה שלילית.
הסטודנטים אמרו שאם כך הוא המצב, זה מסנה את פני הדברים והם יביאו את
התיקון הזה לאספת הסטודנטים. לבי היה טמוך ובטוח שבזה נגטר הענין.

אד.

ע"ר החינוך והתרבות ב.צ. דלנבורג: ועדת החינוך והתרבות הכיאה את
המלצותיה לפתרון בעיית הסטודנטים,
והענין נסגר לביצוע לסדר החינוך והתרבות. הכנסת אינה צריכה להיכנס
לפרטי הביצוע, עליכם רק לראות אם ביצעו זאת או לא. אגיד גלויות,
אני מתבליש בהתנהגות הסטודנטים אשר אינם מדייקים בדבריהם ומטעים את
הרבים. הם טוענים שאינני מסתף אותם בוועדות. אקרא לכן לפניכם קטע
מכתבי לאוניברסיטה, ותשפטו בעצמכם:

" יש להקים ועדה פיוורדת שתדאג לשיכון זול לסטודנטים,
בוועדה זו ישתתפו באי-כח האוניברסיטה, באי-כח סדר החינוך
והתרבות, באי-כח הסתדרות הסטודנטים והסכונה על המחוז,
ד"ר בירן, שהסכים להשתתף. לוועדה זו יש לספור יפוי-כח שלא
לפעול בפרץ ובטהירות.

יש לדאוג להקים ועדה פיוורדת שתדאג להקים, בשנת
לימודים זו, מסעדה נוספת לסטודנטים. בוועדה זו ישתתפו
גם כן באי-כח הנהלת האוניברסיטה, באי-כח הסתדרות הסטודנטים ובאי-כח
סדר הטיפולה ומסודות המאיימים אחרים."

הקיסותי ועדה פיוורדת לענין הסטיפנדיות
סבראשה יעמוד ד"ר בירן ועוד פקידים גבוהים. גם בוועדה ישתתפו באי-כח
הסטודנטים.

בסמכי להנהלת האוניברסיטה הדגשתי
באופן מיוחד כי אין אני חושב שקרן הסטיפנדיות צריכה להצטמצם רק ב-20 ל"י
הבאות מסכר לימוד, ועל זה קיבלתי תשובה חיובית.

ברצוני להדגיש כי עוד לפני 5 שנים
היתה המלצה להעלות את סכר הלימוד עד 100 ל"י בפקולטה לרפואה ובטבע.
הסטודנטים טענו שהעלאה הנוכחית היא מחוץ למעבדות, וזה לא נכון. עד
כה לא יכלו תלמידים מחוטרי אמצעים ללמוד רפואה, כי היה עליהם לשלם
130 ל"י, ואילו עתה הם יצטרכו לשלם רק 80 ל"י, וזו הקלה גדולה.

סר ברמן טוען שסכר הלימוד מהווה
5% מהתקציב - מהתקציב שאיננו. האם מדינת ישראל יכולה להתחייב שיהודי
אמריקה ישלמו ויתמכו בבנייה להורים אמידים הרוצים ללמוד באוניברסיטה?
ואני אומר כי לרבים מהסטודנטים יש אמצעים.

אני חושב כי השבתת הלימודים מצד
האוניברסיטה היה טעיה נכון. האוניברסיטה היא בית היוצר לחינוך האומה -
האם זוהי דוגמה לחינוך הדור, שהכנסת ממליצה, האוניברסיטה והמספלה
סקבלות את ההמלצות, ואילו הסטודנטים לא? אני טבור שזוהי חובה מוסרית
לא לקבל את ממלחת הסטודנטים.

ס. ארם: אני מצטער שדברי הנוכחה שהשמיע
הסר על הסטודנטים נאסרו שלא בנוכחותם.
אני מבקש להעמיד לדיון את ענין הסטודנטים.

היו"ר ש. פרטיץ: אני מעפידה להצבעה את ההצעות המונות.

ה צ ב ה

ההצעה להעמיד על סדר-היום את שאלת הסטודנטים - נ פ ל ה

ההצעה לפנות לסטודנטים בקריאה לכבד את החלטות
ועדת החינוך והתרבות על הכנסת - נ ת ט ג ל ה.

אד.

א. ברטן:

ברצוני להציע כי הוועדה תציע להעמיד את
בעיית הסטודנטים על סדר-היום של סליאת הכנסת.

היו"ר ש. פרטיץ:

בעיה זו הועלתה בסליאת הכנסת והועברה לוועדת
החינוך, אשר סיימה את עבודתה. כיוון שאין
כל סיטואציה חדשה, אין מקום, לדעתי, לקבל את הצעתו של חבר-הכנסת ברטן.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת ברטן להעלות את בעיית הסטודנטים על סדר-היום
של סליאת הכנסת

3. שאילתות ותשובות.

היו"ר ש. פרטיץ:

האם ידוע למסדר החינוך, כי טוענות ועיריות
סמוכות, טונעות סילדים בגיל חינוך חובה
ביקורים בבתי-ספר, מפני שהוריהם אינם מסלמים לעיריות או למועצות את
סמי הטיט? ברצוני להצביע בנדון זה על 2 מקומות: סיכון הבלוקים
של זכרון יעקב וגדרה, ואני מבקשת לברר זאת ולאחוז באמצעים כדי לתקן
את הדבר.

אגרת חינוך: הופתעתי לטמוע את הודעת

סר החינוך באסיפת עם בירושלים, ואחר-כך גם פה, בנדון אגרת חינוך, בהיאחזו
כאילו בסעיף 6(ב) של חוק חינוך חובה הטדבר על שירותים. ביצוע חוק חינוך
חובה מוטל על הסדינה ועל העיריות גם יחד. כולנו יודעים מה הם הסכומים
מקצינה הסדינה לבנין בתי-הספר, וגם ידועה לנו כלחסתה של טועצת החינוך
לקבלת ההקצבות הדרושות. אחר-כך באים ומפנים את הכדור לעיריות: אתם
חייבים לטדר את הילדים. בלית ברירה החליטו העיריות על אגרת חינוך,
אשר אינה מתקבלת בעד שירותים אלא בשביל תוספת בנינים לבתי-הספר.
בא סר החינוך והתרבות ואומר: לא, אני אפסיק זאת, העיריות טונעות את
ביצוע חוק חינוך חובה, וכל זה מבלי לברר תחילה עם המוסדות התאמימים,
אם לא נכון שאין דרך אחרת לבצע את חוק חינוך חובה.

ואני חפצה לשאול: האם סר החינוך מוצא

שזה פעורד את היזמה הציבורית ויזמת העיריות לעזור לסדינה בביצוע חוק
חינוך חובה, אם הוא עושה הודעות כאלה באספת עם, או טביא את הדברים
בצורה זו?

ד. אדם:

האם ידוע לטר ס' הטילווה סרצון? אשר טחייבות
כטה רטויות מקומיות מטסט עילה לא להכניס
ילדים לבתי-ספר, עד שהוריהם יסלמו את "הטילווה סרצון"? כיצד הדבר
טתייטב עם האפסדות לבצע חוק חינוך חובה, אם טצד אחד ההורים חייבים
לסלוח את ילדיהם לבית-הספר, ומצד טני אם הם אינם מסלמים את הטילווה
לא טכניטים את הילדים לבית-הספר?

הדבר קרה בכפר-טבא, וחוזר במקומות אחרים.

לטאילתה זו אני מצרף טמאלה להפטיק זאת.

ד. נצ"ר:

ברצוני להצביע על תופעה שהייתי עדה לה
הבקר, והיא כנראה מחזה יום-יום בירושלים.
כוונתי לפטירת עתוני הערב על-ידי בערים בגיל חינוך חובה בפעולת הלימודים.
מה חוטב סדרד החינוך והתרבות לעשות כדי למנוע זאת?

סר החינוך והתרבות ב.צ. דינבורג:

אגרת חינוך : בחוק נאמר : רשויות מקומיות
רשאיות להטיל הגרה בסביל דמי הירושים, לפי תקיב שימושר על-ידי סר
החינוך. אני התנגדתי ומתנגד שיטילו סטים בסטי, בלי אישורי הטוקדס.
אם יש תקציב, יש להביאו לפני, ולא לגבות את האגרה לטפרע. העיריות
הכפילו את טכום האגרה והחליטו לגבות 24 ל"י, אני נתתי הוראה לגבות רק
12 ל"י, והבטחתי שאחרי שאקבל תקציב מפורט אבדוק את הענין שנית.

דמי פילווה אינם חובה, אלא מצווה וחובה
מוסרית. לעיריות אין הרשות לבטל תלמידים מלימודיהם אם הוריהם לא
פילאו חובה מוסרית זו.

לא שמעתי על הסקרה שאירע בגדרה ובזכרון,
ואטלח שליח טיוחד להקור בדבר.

גב' סטור:

הבעיה העוררה הגב' נצ"ר 2 פניו לה. הבעיה
של פיקוח על לימוד סדיר היא בעיה שטעונה פתרון,
לא רק מבחינה זו, אלא ככל הבחינות, ודופני טגט ססרד החינוך וסועצת
החינוך יצטרכו לעבד סיהו סטי בנדון. הצד הסני של הטבע נוגע להצעת
חוק לעבודת הנוער. בחוק זה נאמר שאסור להעטיק ילדים. כאשר יתקבל
חוק זה בכנסת, תעסוד כטובן שאלת הביצוע, באיזו סידה תוכל הטסטררה להתערב.
כטובן סכל הטעטיק ילדים יהיה אחראי בפלילים, וזה כולל גם הורים סיהיו
אחראים לכך.

ברצוני לומר שקשה לערוך ביקורת. אי-אפשר
לבוט לטערכת "טעריב", לסטל, ולסאול : טדוע את טעטיקה ילדים בטכות
אלה בצורה זו. הטערכת טטען : אני מוטררת את הטכירה לאיס מבוגר, והילדים
הטקבלני טטנה שלו. החקירה והביקורת דורטיב טנגנון טפקח או שיתוף
פעולה של הטסטררה. לטסטררה אין טנגנון טטפיק לענין זה.

ד. צברי:

התענינתי ביאלה זו באופן טיוחד, ומטבתר
סיש בין טוכרי העמונים ילדים אפילו טכתה
א'. בדרך-כלל לוסדים ילדים אלה עד טעה טפויטת, ואחר-כך מטתלקים
טבית-הספר כדי למכור את העמונים. ילדים אלה הם לעתים קרובות ילדי
טטפחות ותיקות בארץ, טטצבן החטרי הוא קשה, והם טפרנטיים את הטטפחה
בפרוטות יתם טרוויחים.

בדרך טטטרית לא נפתור את הבעיה - יש לטקס
את הטטפחות או להעליט עין טכך. זוהי בעיה טיש לטפל בה בנפרד ולהקדיט
לה טטוכת-לב.

א. רוזאל-נאור:

האט טטטעותו של ביצוע חוק חינוך חובה הוא
טהילדים יהיו רטומים ביוטן? אני טכירה
את הבעיה כבר זמן רב, ואני יודעת שלא טמיד יש הכרו בזו, יש טקרים
טהיה בהם ניצול הילדים לרעה באופן טרירותי. היו טקרים טהילדים פרנסו
טטפחה בת 8 נפטות. אין להטלים עם העובדות, וטוכרח להיטצא פתרון על-ידנו
ועל-ידי טסרד הטעד.

חוק לימוד חובה אינו חוק פורטלי, הוא חייב
לתת חינוך לילדים. וכיט טקיים חוק החניכות, יש לעבד חוק להגנת
הילד, והורים או מוסדות טטעטיקים ילדים יהיו חייבים לתת את הדין על כך.

סר ארנון:

שאלת גדרה וזכרון - ברצוני להגיד כי עוד בימי הוועד הלאומי ידענו על נטיה מצד מקומות שונים לגבות ססים באמצעים של הוצאת ילדים מבתי-הספר. נלחמנו בתופעה זו, והיא נתמעטה במידה ניכרת. ברור שמסדר החינוך מתנגד באופן נטרף לדרך זו, ואנו נפנה לממשלות אלה ונביע את יחסנו הסלילי לתופעה זו.

מכירת עתונים - הגב' רזיאל-נאור אטרה - ובצדק - כי פתרון יסודי יבוא עם קביעת החוק להגנת הילד. מה לעשות עד לקבלת החוק? יתכן וילדים אלה אינם מחטירים סליסודיהם, כי רבים הם הילדים הלומדים במסגרת שניה. על-כל-פנים אפנה לבתי-הספר בירושלים, שיש להניח כי תלמידיהם עוסקים במכירת עתונים, לסט בירור העניין.

היו"ר ש. פרטיץ:

סר החינוך ביקש לדחות את הדיון בעניין החלטת המטסלה בקטר לבית-הכרם, ואנו נקיים

אותו ביום ג' הבא.

במושב הקודם סיפלנו בסורה שלמה של בעיות שלא גטרנו את הדיון בהן. אלו הן שאלות נכבדות, ולא נגיע לכלל טיפול בהן אם בתחילת עבודתנו לא נחלקן בין ועדות מסנה לבירור והבאת טסקנות לסליאת הוועדה.

ישנן גם שאלות שגטרנו את הדיון בהן, והעברנו את הטלצותינו למסדר החינוך וטרם קיבלנו תשובה, כמו ענין ביקורי ילדים בקולנוע וכדומה. מבקש את סר ארנון להביא לנו את תשובת המסדר לשאלות אלו.

השאלות שעומדות לפנינו הן:

- 1) סיום הדיון בענין מחלקת הנוער; 2) שאלת הגדנ"ע; 3) שאלת העבריינות וטוטדות טגוריים - האלה המסותפת לנו ולמסדר החינוך; 4) חוק להסכלה גבוהה; 5) בעיית בתי-הספר המיכוניים; 6) חוק הארכיוניים שיבא אלינו בימים הקרובים.

בענין הגדנ"ע שמעתי שכאילו מסדר החינוך הכניס שינויים בעבודת הגדנ"ע, וכיוון ששאלה זו הועלתה בוועדת החינוך, אני טבורה שהיה עליו לקבל את דעתנו בנדון. הייתי חפצה לסמוע תשובה על כך.

א. רזיאל-נאור:

ברצוני להזכיר כי עלינו לטכס את הדיון בשאלת "קול ישראל".

סר ארנון:

יוסבת-הראש הזכירה את ענין הסינויים שהוכנסו בפעולות הגדנ"ע בבתי-הספר. שינויים אלה הונחנו בראשית שנת לימודים זו. בטגיים תסי"א ו-תסי"ב ניתנו טעורי הגדנ"ע בתוך בתי-הספר בייעות. מטעית, הטביעיה ואפילו הסטיניית. הדבר לא הצליח, ומפקדי הגדנ"ע לא ראו תועלת בטעורים אלה, בפרט לאור העובדה שחסרו טורים ומדריכים לטעורים אלה. מפקד הגדנ"ע פנה אלינו מבקס להכניס שינוי. לאחר בירור הוטכס להכניס שינוי, וקשה לומר עדיין באיזו מידה הוא יהיה יעיל. הטילוד החדש קובע כי הטעורים יינתנו בצורה טרוכזת בתוך בטיסי גדנ"ע, הכוונה היא כי התלמידים יצאו לאסונים ליומיים ולילה במסך ארבע פעמים בשנה - זאת אומרת: 9 ימי אסונים לשנה.

אני טבור כי זוהי שאלה בעלת אופי טכני, ואיננה טענינה של הוועדה. זהו נטיון שהוחל בו השנה, כאשר הנטיון יתגבס נוכל להביא את הטסקנות.

היו"ר ש. פרטיץ:

אין דעתי כדעתך שזוהי שאלה טכנית. אני טקווה להעלות את השאלה ביום ד' הבא.